

Briselē, 16.5.2013
COM(2013) 283 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI

saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI

saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu

1. PRIEKŠVĒSTURE

Saskaņā ar 395. pantu Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk "PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot šā nodokļa iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Tā kā ar šo procedūru pieļauj atkāpes no PVN vispārējiem principiem, atbilstīgi vairākkārtējiem Eiropas Savienības Tiesas nolēmumiem šādām atkāpēm vajadzētu būt ierobežotām un samērīgām.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2013. gada 1. martā, Vācija lūdza atļauju turpināt piemērot pasākumus, atkāpjoties no PVN direktīvas 193. panta. Komisija saskaņā ar minētās direktīvas 395. panta 2. punktu ar 2013. gada 25. aprīļa vēstuli informēja pārējās dalībvalstis par Vācijas pieprasījumu. Ar 2013. gada 26. aprīļa vēstuli Komisija paziņoja Vācijai, ka Komisijas rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu pieprasījuma izvērtēšanai.

Vācija lūdz atļauju turpināt piemērot nodokļa apgrieztās iekasēšanas procedūras izmantošanu saistībā ar mobilajiem tālruņiem un integrālās shēmas ierīcēm, attiecībā uz kuru tā iepriekš 2010. gada novembrī bija saņēmusi atļauju piemērot atkāpi¹.

Vācijai piešķirtā atļauja piemērot atkāpi, kuras pagarinājums tiek pieprasīts, būtu jāskata saistībā ar atkāpi, kas iepriekš piešķirta Apvienotajai Karalistei.

Apvienotajai Karalistei 2007. gada aprīlī tika piešķirta atkāpe apgrieztās iekasēšanas procedūras piemērošanai mobilo telefonu un integrālās shēmas ierīču piegādēm². Pasākuma piemērošanas laiks bija ierobežots, un tā beigu datums bija 2009. gada 30. aprīlis. Vēlāk šo beigu datumu pārcēla uz 2011. gada 30. aprīli³.

Pēc šīs beidzamās pagarināšanas Vācija ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2009. gada 23. decembrī, lūdza piešķirt līdzīgu atkāpi. Tā rezultātā 2010. gada novembrī tika piešķirta iepriekš minētā atkāpe. Ar attiecīgo Padomes Īstenošanas lēmumu Itālijai un Austrijai tajā pašā laikā tika piešķirta atļauja piemērot līdzīgu atkāpes pasākumu saistībā ar mobilajiem tālruņiem un integrālās shēmas ierīcēm, jo šīs dalībvalstis arī saskārās ar krāpniecību šajās nozarēs. Turklāt ar to pašu lēmumu tika atkārtoti pagarināts Apvienotajai Karalistei piešķirtā atkāpes pasākuma termiņš, kā rezultātā

¹ Padomes 2010. gada 22. novembra Īstenošanas lēmums, ar ko Vācijai, Itālijai un Austrijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK, un ar ko groza Lēmumu 2007/250/EK, lai pagarinātu Apvienotajai Karalistei piešķirtās atļaujas spēkā esamību (OV L 309, 25.11.2010., 5. lpp.).

² Padomes 2007. gada 16. aprīļa Lēmums 2007/250/EK, ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj ieviest īpašus pasākumus, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 109, 26.4.2007., 42. lpp.).

³ Padomes 2009. gada 5. maija Lēmums 2009/439/EK, ar kuru groza Lēmumu 2007/250/EK, ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj ieviest īpašus pasākumus, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 148, 11.6.2009., 14. lpp.).

visām attiecīgajām dalībvalstīm piešķirto atļauju termiņš beigtos vienā un tajā pašā dienā, proti, 2013. gada 31. decembrī. Visbeidzot, arī Nīderlande 2012. gada oktobrī lūdza piešķirt līdzīgu atkāpi cita starpā saistībā ar mobilajiem tālruņiem un integrālās shēmas ierīcēm, bet piekrita, ka atkāpes termiņš arī beigtos 2013. gada 31. decembrī, lai varētu īstenot alternatīvu un saskaņotāku PVN krāpšanas apkarošanas politiku nākotnē⁴.

Ir jāuzsver, ka Vācijai 2010. gada novembrī piešķirtā atkāpe nebija paredzēta kā ilgtermiņa pasākums. Jāatgādina, ka nesen Padomes sarunās par līdzīgām atkāpēm vairākas dalībvalstis pauda bažas, uzsverot, ka jebkura atkāpe no sadalīto maksājumu sistēmas var būt tikai pēdējā iespēja un ārkārtas pasākums, ja ir pierādīti krāpšanas gadījumi, un ir jāiesniedz garantijas par piešķirtās atkāpes nepieciešamību un ārkārtas raksturu, pasākuma ilgumu un attiecīgo produktu īpašo raksturu. Turklāt šīs dalībvalstis norādīja, ka apgrieztā iekasēšanas procedūra vienmēr nozīmē risku, ka krāpnieciskas darbības izplatīsies uz citām dalībvalstīm, un atgādināja, ka apgrieztās nodokļu maksāšanas procedūru nevajadzētu sistemātiski izmantot nolūkā kompensēt dalībvalsts nodokļu iestāžu veiktās uzraudzības nepilnības.

2. APGRIEZTĀ IEKASĒŠANAS PROCEDŪRA

Saskaņā ar PVN direktīvas 193. pantu PVN maksā ikviens nodokļa maksātājs, kas veic preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, par kuru uzliek nodokli. Apgrieztās iekasēšanas procedūras mērķis ir uzlikt minēto atbildību nodokļa maksātājam, kuram tiek piegādātas preces vai tiek sniegti pakalpojumi.

„Pazudušā tirgotāja” krāpšanās gadījumos tirgotāji izvairās no PVN maksāšanas nodokļu iestādēm pēc tam, kad tie ir pārdevuši savus produktus. Tomēr šādu tirgotāju klientiem aizvien ir tiesības uz nodokļa atskaitīšanu, jo to rīcībā ir derīgs rēķins. Bīstamākā šādas nodokļa nemaksāšanas izpausme ir „karuseļveida” shēmas izmantošana, kuras ietvaros preces vai pakalpojumi tiek tirgoti starp dalībvalstīm, kad vienas un tās pašas preces tiek piegādātas vai pakalpojumi tiek sniegti vairākkārt, taču nodokļu iestādēm netiek samaksāts PVN. Ar apgrieztās iekasēšanas procedūras palīdzību tiek novērsta iespēja izmantot šādu krāpšanas veidu, jo šādos gadījumos par personu, kas atbildīga par PVN samaksu, tiek noteikta persona, kurai piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi.

3. PIEPRASĪJUMS

Vācija saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu pieprasa, lai Padome, rīkojoties pēc Komisijas priekšlikuma, atļautu Vācijai turpināt piemērot īpašo pasākumu, atkāpjoties no PVN direktīvas 193. panta, attiecībā uz apgrieztās iekasēšanas procedūras izmantošanu saistībā ar mobilajiem tālruņiem un integrālās shēmas ierīcēm, piemēram, mikroprocesoriem un centrālajiem procesoru blokiem, pirms to integrēšanas galapatēriņam paredzētajos produktos.

4. KOMISIJAS VIEDOKLIS

Komisija, saņēmusi pieprasījumus saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu, tos pārbauda, lai pārliecinātos, ka ir izpildīti pamatnosacījumi šādu pieprasījumu

⁴ Padomes 2013. gada 5. marta Īstenošanas lēmums 2013/116/ES, ar ko Nīderlandes Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 64, 7.3.2013., 4. lpp.).

apmierināšanai, tas ir, vai ierosinātais īpašais pasākums vienkāršo procedūras nodokļu maksātājiem un/vai nodokļu administrācijai un vai ar šādu pasākumu var novērst dažu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Saistībā ar to Komisijas pieeja vienmēr bijusi rezervēta un piesardzīga, lai panāktu, ka ar šādām atkāpēm netiek traucēta vispārējās PVN sistēmas darbība un ka šādas atkāpes ir ierobežotas, vajadzīgas un samērīgas.

Kā norādīts iepriekš, Vācijai 2010. gada novembrī piešķirtais atkāpes pasākums nebija paredzēts kā ilgtermiņa risinājums, un tas bija paredzēts, lai ļautu Vācijai ieviest citus, parastos krāpšanas apkarošanas pasākumus šajā nozarē. Šajā sakarā tika izmantots automātiskas vērtēšanas mehānisms saistībā ar noteiktiem PVN deklarēšanas pienākumiem. Tā rezultātā un saskaņā ar Vācijas pieprasījumā norādīto krāpniecība ir novērsta vai vismaz novirzīta uz citām nozarēm, kurās stingra uzraudzība būtu pietiekama, lai pārvaldītu risku. Tādējādi nav īpaša iemesla, kura dēļ konkrētajā mobilo tālrunu un integrālās shēmas ierīču nozarē Vācijai būtu jāatļauj piemērot apgrieztās iekasēšanas procedūru pēc laikposma beigām, kurā tai bija ļauts izmantot šo atkāpi no PVN direktīvas 193. panta, t. i., pēc 2013. gada 31. decembra.

Turklāt daudzie pieprasījumi par atkāpi pēc tam, kad atkāpe tika piešķirta Apvienotajai Karalistei, arī skaidri norāda uz to, ka krāpšana šajās jomās ir pārvietojusies starp dalībvalstīm (Apvienoto Karalisti, Austriju, Vāciju, Itāliju un Nīderlandi). Tādēļ ir nepārprotami konstatēts, ka pirmais atkāpes pasākums ir negatīvi ietekmējis situāciju saistībā ar krāpšanu citās dalībvalstīs un tādējādi arī iekšējo tirgu kopumā. Turklāt gadījumā, ja kādu jaunu dalībvalsti skar šāds krāpšanas veids un nav ātras reaģēšanas mehānisma⁵, tai pašreizējās atkāpes piešķiršanas procedūras ietvaros ir jāgaida vairāki mēneši, līdz tiek piešķirta līdzīga atkāpe, un tas vēl jo vairāk pastiprina negatīvo ietekmi, kas skar minēto dalībvalsti. Šāda blakusiedarbība ir daudz svarīgāka, nekā sākotnēji novērtēts.

Tajā pašā laikā faktam, ka visas šīs atkāpes beidzas vienā un tajā pašā dienā, būtu jādod iespēja vienoties par risinājumu ES līmenī.

5. SECINĀJUMS

Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, Komisija iebilst pret Vācijas pieprasījumu.

⁵

Piemēram, kā ierosināts 2012. gada 31. jūlija priekšlikumā COM(2012) 428.